

ЛЕЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ ЗА БОЛНИЧНА И ИЗВЪНБОЛНИЧНА ПОМОЩ И ЗДРАВНИ ЗАВЕДЕНИЯ В ОБЛАСТ КЮСТЕНДИЛ КЪМ 31.12.2019 ГОДИНА

1. Лечебни заведения и леглови фонд

Заведенията за болнична помощ в областта към 31.12.2019 г. са 5 с 1 004 легла, заведенията за извънболнична помощ са 31 с 18 легла, а другите лечебни и здравни заведения са 3 с 22 легла (табл. 1).

1. Лечебни и здравни заведения и леглови фонд в област Кюстендил към 31.12.2019 година

	(Брой)	
	Заведения	Легла
Лечебни заведения за болнична помощ	5	1 004
Болници	5	1 004
Многопрофилни болници	3	648
Специализирани болници	2	356
Центрове за кожно-венерически заболявания	-	-
Комплексни онкологични центрове	-	-
Центрове за психично здраве	-	-
Лечебни заведения за извънболнична помощ	31	18
Диагностично-консултативни центрове	-	-
Медицински центрове	14	18
Дентални центрове	-	-
Медико-дентални центрове	-	-
Самостоятелни медико-диагностични и медико-технически лаборатории	17	-
Други лечебни и здравни заведения	3	22

В сравнение с 2018 г. в област Кюстендил броят на заведенията за болнична помощ остава без промяна, а на леглата в тях се увеличава с 4.5%.

Съгласно Закона за лечебните заведения болниците са многопрофилни и специализирани. Към 31.12.2019 г. на територията на област Кюстендил функционират 3 **многопрофилни болници** за активно лечение с 648 легла и 2 **специализирани болници** за рехабилитация с 356 легла.

Осигуреността на населението с болнични легла в края на 2019 г. е 858.7 на 100 000 души от населението, което нарежда областта на пето място в страната по този показател. Най-високи са стойностите на показателя в областите Смолян (1 018.0 на 100 000 души от населението), Пловдив (985.3) и Плевен (946.2), а най-ниски са в областите Перник (375.0), Ямбол (385.2) и Видин (404.4). Осигуреността на населението с болнични легла средно за страната в края на 2019 г. е 776.8 на 100 000 души от населението.

Към 31.12.2019 г. **заведенията за извънболнична помощ** в област Кюстендил са 31 с 18 легла за краткосрочно наблюдение и престой. От тях с дейности по клинична медицина са медицинските центрове (14 с 18 легла).

В края на годината в областта функционират 11 самостоятелни медико-технически лаборатории и 6 самостоятелни медико-диагностични лаборатории.

Към **други лечебни и здравни заведения** се отнасят центрoвете за спешна медицинска помощ, регионалните здравни инспекции, домовете за медико-социални грижи за деца, хосписите, националните центрове без легла, диализните центрове, както и центрoвете за трансфузионна хематология. В края на 2019 г. тези заведения са 3 с 22 легла, като в сравнение с предходната година броят им се запазва.

Разпределението на другите лечебни и здравни заведения в област Кюстендил по видове е следното:

- Хоспис - 1 с 22 легла;
- Регионална здравна инспекция - 1;
- Център за спешна медицинска помощ - 1.

2. Медицински персонал

В края на 2019 г. на основен трудов договор в лечебните и здравните заведения в област Кюстендил практикуват 409 лекари. Лекарите по дентална медицина са 112, а медицинските специалисти по здравни грижи - 629, от които 407 са медицински сестри, 47 - медицински лаборанти, 43 - акушерки и 54 - фелдшери.

- В заведенията за болнична помощ (болници и центрове със стационар) в областта практикуват 209 лекари, 4 фармацевти и 347 медицински специалисти по здравни грижи.
- В заведенията за извънболнична помощ работещите на основен трудов договор лекари са 157, лекарите по дентална медицина - 112 и медицинските специалисти по здравни грижи - 45.
- В други лечебни и здравни заведения (вкл. детски ясли и кабинети в училища) към 31.12.2019 г. на основен трудов договор работят 43 лекари и 237 медицински специалисти по здравни грижи.

Практикуващи лекари по пол и възраст

Към 31.12.2019 г. разпределението на практикуващите лекари по пол и възраст в област Кюстендил е следното:

- Мъже са 188 (46.0%), жени - 221 (54.0%).
- Най-голям е дялът на лекарите във възрастовата група 45 - 64 години - 302, или 73.8%.
- Младите практикуващи лекари - на възраст до 35 години, са 12, или 2.9%, а най-възрастните (на 65 и повече години) - 83, или 20.3%.

Лекари по специалности

В структурата на лекарите по специалности¹ най-голям е дялът на общопрактикуващите - 82, или 20.0% от всички лекари в областта, следвани от: Спешна медицина - 37 (9.0%), Педиатрия - 26 (6.4%), Нервни болести - 24 (5.9%), Акушерство и гинекология - 23 (5.6%), Кардиология - 21 (5.1%), Анестезиология и интензивно лечение и Хирургия - по 20 (4.9%), Вътрешни болести - 18 (4.4%), и Ортопедия и травматология - 14 (3.4%).

Осигуреност с лекари

Осигуреността с лекари в края на 2019 г. общо за област Кюстендил е 35.0 на 10 000 души от населението, при 42.6 на 10 000 души общо за страната². Стойността на този показател е най-висока за областите Плевен (62.8 на 10 000 души от населението), София (столица) (51.2), Пловдив (51.0), и Варна (50.7), в чиито центрове има медицински университети и университетски болници. Най-нисък е показателят за областите Кърджали (24.8 на 10 000 души от населението), Добрич (27.2) и Силистра (27.7).

За областта осигуреността³ с лекари по дентална медицина е 9.6 на 10 000 души от населението, при 10.6 на 10 000 души общо за страната. Най-висок е показателят за областите Пловдив (17.2 на 10 000 души), София (столица) (14.2), Варна (12.4), Перник и Смолян (по 11.8). Най-ниска е осигуреността на населението с лекари по дентална медицина в областите Търговище (5.4) и София (5.5), Разград (5.7) и Силистра (5.9 на 10 000 души от населението).

Осигуреността в област Кюстендил с общопрактикуващи лекари е 7.0 на 10 000 души от населението, при 5.9 на 10 000 души общо за страната. Най-висок е показателят за областите Плевен (8.3 на 10 000 души), Видин и Кюстендил (по 7.0) и Монтана (6.9). Най-ниска е осигуреността на населението с общопрактикуващи лекари в областите Кърджали (3.4 на 10 000 души от населението), Търговище (4.3), Разград и Русе (по 4.6).

¹ Разпределението на лекарите по специалности се отнася до практикуваната специалност. Включени са и лекарите, работещи в практики за специализирана медицинска помощ. Не са разпределени лекарите, които практикуват по повече от една специалност.

² При изчисляването на показателя за страната са включени лекарите, които обслужват населението на повече от една област.

³ При изчисляването на показателя за страната са включени лекарите по дентална медицина, които обслужват населението на повече от една област.

Методологични бележки

Статистическото изследване на лечебните и здравните заведения осигурява информация за здравната мрежа по видове лечебни и здравни заведения и териториалното им разпределение, както и за медицинския персонал по специалности и категории. Методологията на изследването е в съответствие с методологическите указания на Евростат за практикуващите медицински специалисти.

Данните от изследването се отнасят към 31.12. на съответната година.

Легловият фонд включва броя на действително разкритите и временно закритите легла за срок по-малък от шест месеца, но не включва временно разкритите легла.

При анализ на данните за здравната мрежа трябва да се има предвид, че броят на заведенията и легловият фонд се променят не само в резултат на разкриване и закриване на заведения, но и поради промени, свързани с преобразуване на заведенията от един вид в друг или обединяване на заведения.

При анализиране на данните за осигуреност на населението с медицинска помощ по области трябва да се имат предвид специфичните особености на медицинското обслужване. Лечебните заведения не са свързани пряко само с обслужването на населението на едно населено място или община и достъпът до медицинска помощ е свободен. Голяма част от заведенията обслужват населението на една област или група общини, а специализираните заведения обслужват населението на няколко области. Заведенията с национален обхват независимо от тяхното местонамиране обслужват населението на цялата страна.

В броя на медицинския персонал (физически лица) се включват практикуващите в лечебните и здравните заведения независимо от ведомствената им подчиненост. Не са включени данни за работещите извън страната медицински специалисти и за тези, които не работят непосредствено в лечебните заведения - например във фармацевтичната промишленост.

От 2018 г. има прекъсване на динамичните редове по отношение на териториалното разпределение на лекарите и лекарите по дентална медицина, както и на разпределението на лекарите по специалности. Медицинските специалисти, които работят в практики по договор с НЗОК, обслужващи повече от една област, респ. община, са включени в общия брой на медицинските специалисти за страната (областта), но не са разпределени по области (общини).

Разпределението на лекарите по специалности е в съответствие с Наредба № 1 от 22 януари 2015 г. на Министерството на здравеопазването (изм. и доп. ДВ. бр.58 от 23 юли 2019 г.) и се отнася до практикуваната специалност. От 2018 г. лекарите, работещи в практики за специализирана медицинска помощ по договор с НЗОК, са разпределени по специалността, по която практикуват. В случай че работят по повече от една специалност, те са включени в общия брой на лекарите, но не са разпределени по специалности.

Показателите за осигуреност на населението с болнични легла и с медицински специалисти са изчислени с броя на населението в края на годината.

Данните за здравната мрежа са разработени на национално, областно и общинско ниво, а за практикуващите медицински специалисти по специалности - на национално и областно ниво.

Повече информация и данни от изследването „Лечебни заведения за болнична и извънболнична помощ и здравни заведения“ са достъпни в ИС ИНФОСТАТ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=58) и на сайта на НСИ (www.nsi.bg), раздел „Здравеопазване“.